

Sygn. akt II Ka 184/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 września 2013r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce II Wydział Karny

w składzie

Przewodniczący: SSO Marek Konrad

Protokolant: Ewa Pędzich

przy udziale oskarżyciela:

po rozpoznaniu w dniu: 05.09.2013r.

sprawy przeciwko: **D. B.**

obwinionemu z art. 98 ust. 1 i 2 Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i inn.

z powodu apelacji: obrońcy obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Przasnyszu z dnia 23.04.2013r. w sprawie IIW 209/12.

orzeka:

I. zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że D. B. uznaje za winnego popełnienia tego, że prowadząc działalność gospodarczą w P. i mając ustawowy obowiązek terminowego opłacania składek, nie opłacił składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za siebie jako osobę prowadzącą pozarolniczą działalność w okresie: 09.2011r. – 01.2012r., czym wyczerpał znamiona czynów opisane w art. 98 ust. 1 Ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych i art. 193 pkt 3 Ustawy z dnia 27.08.2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i art. 122 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i za to skazuje go i z mocy art. 122 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w zw. z art. 9§1i2kw i w zw. z art. 39§1i2kw, nadzwyczajnie ją łagodząc, wymierza mu łącznie karę grzywny w wymiarze **500zł (pięćset złotych)**.

II. Nie obciąża ukaranego kosztami postępowania za II instancję, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. Akt IIKa 184/13

UZASADNIENIE

D. B. obwiniony został o to, że:

I. prowadząc działalność gospodarczą w P. i mając ustawowy obowiązek terminowego opłacania składek, nie opłacił składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za siebie jako osobę prowadzącą pozarolniczą działalność, w kwocie należność głównej 9289,22, zł w tym na:

- ubezpieczenie społeczne za okres: 03/2011 - 1/2012 w kwocie 6055,14zł.

- ubezpieczenie zdrowotne za okres: 03/2011 - 1/2012 w kwocie 2688,45zł

- na Fundusz Pracy za okres: 03/2011 - 1/2012 w kwocie 545,63zł

Tj. o popełnienie czynu z art. 98 ust. 1 oraz ust. 2 w zw. z art. 32 Ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 193 i art. 195 ustawy z dnia 27.08.2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, art. 122 Ustawy z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w zw. z art. 48 Kodeksu Wykroczeń.

Sąd Rejonowy w Przasnyszu wyrokiem z dnia 23.04.2013. w sprawie IIW 209/12 obwinionego D. B. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, ustalając, iż czyn jego wypełnił dyspozycję art. 98 ust. 1 i 2 Ustawy o Systemie ubezpieczeń społecznych, art. 193 ust. 3 Ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej oraz art. 122 ust. 1 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i za tak przypisany czyn na podstawie art. 98 ust. 1 i 2 Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 9§1kw i z art. 39§1i2kw skazał go na karę grzywny w wysokości 900zł.

Obciążył obwinionego kosztami postępowania w tym opłatą.

Apelację od przedmiotowego wyroku wniósł obrońca obwinionego zaskarżając go w całości i wyrokowi zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na wynik sprawy polegający na przyjęciu, iż:

a. obwiniony w okresie objętym zarzutem miał możliwość opłacania własnych bieżących składek na ubezpieczenie społeczne,

b. obwiniony mimo istniejących kłopotów finansowych i zadłużenia nie opłacając własnych bieżących składek na ubezpieczenie działał z zamiarem ewentualnym

2. mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia obrazę prawa procesowego – art. 366 kpk w zw. z art. 70§5 kpw poprzez niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy a mianowicie sytuacji finansowej obwinionego, tj. ciężących na nim wydatków oraz zobowiązań, które uniemożliwiły regulowanie na bieżąco wszystkich zobowiązań z tytułu ubezpieczenia społecznego.

W konkluzji apelacji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie obwinionego od zarzucanego mu czynu oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Jednocześnie w trakcie rozprawy apelacyjnej obrońca obwinionego wniósł o umorzenie postępowania co do okresu do września 2011r. z uwago na przedawnienie.

Sąd zważył co następuje:

Analiza sprawy niniejszej doprowadziła do zmiany wydanego przez Sąd Rejonowy orzeczenia, przy czym powody tej zmiany nie dotyczyły treści zarzutów apelacyjnych, bowiem Sąd nie podzielił zarzutów zawartych w treści środka odwoławczego a odnoszących się do błędu w ustaleniach faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy a także do obrazy prawa procesowego.

W ocenie Sądu Okręgowego zarzuty te są chybione a argumentacja zawarta z uzasadnieniem wniesionego środka odwoławczego stanowi jedynie pogląd wyrażony przez skarżącego.

Podnieść bowiem należy, iż obowiązek uiszczania składek, których to składek dotyczy zarzut stawiany obwinionemu, jest obowiązkiem co do zasady bezwzględny, niezależny od kondycji finansowej zobowiązanego, jego stanu zdrowia czy innych okoliczności – np. przebywanie w zakładzie karnym. W przypadku niemożności uiszczania składek istnieją inne sposoby realizacji tego obowiązku – formy spłaty – np. odroczenia terminów płatności czy rozłożenie należności na raty.

Nie zmienia to faktu, iż obowiązek uiszczenia składek pozostaje i taki też obowiązek na obwinionym niewątpliwie ciążył. Poza sporem jest wszak to, iż działalności nie przerwał czy zawiesił.

Pomimo tego, obwiniony składek – w okresie wskazanym w zarzucie, nie uiszczał i to także jest okoliczność bezsporna.

Jak natomiast wynika z akt sprawy, pomimo wielokrotnego monitowania obwinionego nie poczynił on żadnych kroków by sprawę wyjaśnić.

Trudno zatem uznać, iż obwiniony nie działał co najmniej w zamiarze ewentualnym godząc się na nie płacenie składek tym bardziej, iż – jak to wynika z akt sprawy, obwiniony posiadał i posiada znaczący majątek, który mógł mu posłużyć do uiszczenia należności. To, iż obwiniony nie uczynił tego – obciąża niewątpliwie właśnie jego a istnienie innych – nawet stosunkowo znaczących zobowiązań ma znaczenie drugorzędne i winno być oceniane przy wymiarze kary, nie zaś przy ustalaniu winy obwinionego.

Niewątpliwie zaś Sąd Rejonowy uznał sytuację obwinionego za szczególną i wyjątkową, skoro skorzystał z instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary a Sąd Okręgowy pogląd ten także podzielił.

Dlatego też, Sąd dzieląc pogląd Sądu Rejonowego co do ustaleń faktycznych nie uznał za uzasadniony zarzut błędu w ustaleniach faktycznych poczynionych przez tenże Sąd.

W kontekście powyższych rozważań także zarzut naruszenia prawa procesowego jest chybiony.

Wspomnieć jedynie wypada, iż zarzut ten nie został sformułowany prawidłowo ponieważ skoro skarżący zarzuca naruszenie prawa procesowego w takim zakresie jak to wynika z treści apelacji - uchybienie art. 366kpk, winien wskazać konsekwencje tego uchybienia – czyli dorozumianie - także błąd w ustaleniach faktycznych, który jednak nie został wyartykułowany przez skarżącego.

Skarżący wszak nie zarzuca Sądowi naruszenia innych norm procesowych.

Jednocześnie Sąd Okręgowy podzielił argument dotyczący przedawnienia. Zgodnie bowiem z art. 45kw przedawnienie karalności wykroczenia następuje z upływem 2 lat od czasu jego popełnienia. Skoro obwiniony popełnił także czyny karalne przed wrześniem 2011r. - wyrok należało w zakresie czynu przypisanego obwinionemu zmienić.

Niezależnie od podnoszonego zarzutu przedawnienia, Sąd Okręgowy uznał, iż zachodzą przesłanki do zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego obwinionemu.

Podnieść bowiem należy, iż art. 98 ust. 2 Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, powołany przez Sąd Rejonowy jako podstawa skazania, został uznany za niezgodny z art. 2 Konstytucji RP, z art. 4 ust. 1 Protokołu nr (...) do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz z art. 14 ust. 7 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych - wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lipca 2010 r. (Dz.U.2010.225.1474), i zgodnie z tym wyrokiem wymieniony wyżej przepis utracił moc z dniem 31 maja 2012r.

Zgodnie z treścią zaś art. 9 kw jeżeli czyn sprawcy wyczerpuje znamiona wykroczeń określonych w dwóch lub więcej przepisów ustawy stosuje się przepis przewidujący karę najsurowszą, zaś zgodnie z §2 tego przepisu Sąd wymierza łącznie karę w granicach zagrożenia określonych w przepisie przewidującym najsurowszą karę.

W ocenie Sądu Okręgowego, najsurowszym przepisem, którego znamiona swoim zachowaniem wyczerpał obwiniony jest przepis art. 122 ust. 1 pkt 1 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – ten bowiem przepis przewiduje minimalną granicę grzywny ustaloną na kwotę 3000zł.

Mając powyższe względy na uwadze orzeczono jak w sentencji